

KUTSESTANDARD

Saematerjali tootja ja töötleja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Saematerjali tootja ja töötleja, tase 4	4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Saematerjali tootmisliini operaator, tase 4	4
Höövelliini operaator, tase 4	4
Liimpuidu tootmisliini operaator, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Saematerjalide tootja ja töötleja töö on toota ja töödelda kvaliteedinõuetele vastavat toodangut, kasutades automatiseeritud liine ja arvestades toodetavate materjalide kasutusvaldkondi.</p> <p>Saematerjalide tootja ja töötleja, tase 4 töötab meeskonnaliikmena ja iseseisvalt. Töö eeldab suhtlemist kolleegidega. Oma igapäevatöös puutub saematerjali tootja ja töötleja kokku infotehnoloogiliste vahendite, tööstusseadmete ja masinate ning puitmaterjaliga. Saematerjalide tootja ja töötleja võib töötada tähelepanu nõudvas pingestatud tööasendis või tehes monotoonseid liigutusi. Töö on tavaliselt vahetustega. Sõltuvalt tööloigust kasutab saematerjali tootja ja töötleja isikukaitsevahendeid.</p> <p>Saematerjali tootja ja töötleja, tase 4 kutse sisaldab osakutseid Saematerjali tootmisliini operaator, Höövelliini operaator ja Liimpuidu tootmisliini operaator (vt täpsemalt B.1).</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Saepalgi vastuvõtmine ja sorteerimine</p> <p>A.2.2 Saepalkide saagimine</p> <p>A.2.3 Saematerjali sorteerimine</p> <p>A.2.4 Saematerjali kuivatamine</p> <p>A.2.5 Lõiketerade hooldamine</p> <p>A.2.6 Saematerjali lahtisaagimine</p> <p>A.2.7 Saematerjali hõöveldamine</p> <p>A.2.8 Liimpuidu tootmine</p>
<p>A.3 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>Saematerjalide tootja ja töötleja kutsealane kompetentsus on tavaliselt omandatud töökohal, kutseõppeasutuses või täiendõppes.</p>
<p>A.4 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Saetööstuse oskustööline, saeliini operaator, höövelliini operaator, saematerjali sorteerimisliini liinioperaator, tootmistööline.</p>

A.5 Regulasioonid kutsealal tegutsemiseks

Regulasioonid kutsealal tegutsemiseks puuduvad.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Saematerjali tootja ja töötaja, tase 4 kutse saamiseks tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kohustuslikud kompetentsid (B.3.1-B.3.8). Kutse sisaldab osakutseid:

Saematerjali tootmisliini operaator, tase 4 osakutse saamiseks tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kompetentsid B.3.1-B.3.6.

Höövelliini operaator, tase 4 osakutse saamiseks tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kompetents B.3.7.

Liimpuidu tootmisliini operaator, tase 4 osakutse saamiseks tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kompetents B.3.8.

B.2 Saematerjali tootja ja töötaja, tase 4 üldoskused

Tegevusnäitajad:

1. Jälgib ja hoiab oma töös kvaliteeti ja tootlikkust.
2. Kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ning säästlikult ja töötab ettevõtte kasumlikkust järgides.
3. Saab aru ettevõtte tootmisprotsessist ja funktsioonidest, mõistab oma rolli ja tegevuse mõju tootmise ahelas.
4. Tegutseb meeskonna liikmena, esitades asjakohaseid küsimusi ja parendusettepanekuid, suhtleb kolleegidega viisakalt, kasutades sobivaid suhtlemisviise.
5. Hindab tööga seotud ohufaktoreid ja võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks, järgides töökeskkonna- ja -ohutusnõudeid ning kasutades isikukaitsevahendeid ja ohutuid ning ergonoomilisi töövõtteid.
6. Tegutseb õnnetusjuhtumi puhul vastavalt ettenähtud korrale.
7. Käitleb jäätmeid vastavalt jäätmekäitlus- ja keskkonnanõuetele.
8. Kasutab oma töös arvutit Algtasemel kasutaja tasemel (vt lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Saepalgi vastuvõtmine ja sorteerimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Võtab vastu, kontrollib päritolu ja registreerib sissetuleva saepalgi.
2. Mõõdab saepalgi koguse, hindab kvaliteeti ja sorteerib, arvestades mahu määramise aluseid ja kvaliteedinõudeid ning seadmete juhtimis- ja tööpõhimõtteid.
3. Korraldab saepalgi ladustamise, arvestades selle säilivust ja tootmise korraldust.

B.3.2 Saepalkide saagimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Hindab seadmete seisukorda, seadistab, häälestab ja käivitab saeliini vastavalt saekavadele.
2. Jälgib etteandeseadmete ja palgikoorija tööd ning koorimiskvaliteeti.
3. Juhib saeliini tööd, registreerib ja teavitab vigadest ning likvideerib need vastavalt oma pädevusele.

B.3.3 Saematerjali sorteerimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Hindab sorteerimisliinide seisukorda, seadistab, häälestab ja käivitab sorteerimisliinid, arvestades sorteerimise eesmärgi ning järgides sorteerimisnõudeid.
2. Juhib sorteerimisliinide tööd, registreerib ja teavitab vigadest ning likvideerib need vastavalt oma pädevusele.
3. Juhib pakkimisliinide tööd, registreerib ja teavitab vigadest ning likvideerib need vastavalt oma pädevusele.

B.3.4 Saematerjali kuivatamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Hindab kuivatusseadmete seisukorda vastavalt nende valmistaja poolt kirjeldatule, seadistab, häälestab ja käivitab kuivatusseadmed, arvestades tootmise eesmärgi.

2. Käivitab ja jälgib kuivatusprotsessi, registreerib ja teavitab vigadest ning likvideerib need vastavalt oma pädevusele.	
3. Hindab kuivatuskvaliteeti, sh määrab niiskuspädevust vastavalt kuivatusülesandele.	
4. Korraldab kuivatatava saematerjali logistikat, arvestades tootmise tehnoloogilist järgnevat.	
B.3.5 Lõiketerade hooldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	
1. Hindab lõiketerade seisukorda, arvestades toote töötlusjälg; järgib teratootja hooldusnõudeid vastavalt lõikeseadme eripäradele; seadistab, häälestab ja käivitab teritusseadmed, arvestades lõikeriista hooldevajadust.	
2. Juhib teritusseadmete tööd, kontrollib terituse kvaliteeti, registreerib puudused, teavitab neist ja likvideerib need vastavalt oma pädevusele.	
B.3.6 Saematerjali lahtisaagimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	
1. Hindab lahtisaagimise liini/seadme seisukorda, arvestades tootja tehnilisi näitajaid, seadistab, häälestab ja käivitab selle vastavalt tootmisülesandele.	
2. Juhib lahtisaagimise liini/seadme tööd, registreerib vead, teavitab neist ja likvideerib need vastavalt oma pädevusele.	
3. Kontrollib lahtisaetud saematerjali kvaliteeti, järgides etteantud nõudeid.	
B.3.7 Saematerjali hõõveldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	
1. Kontrollib hõõveldamisele kuuluva saematerjali kvaliteedi vastavust nõuetele.	
2. Hindab hõõveldusliini seisukorda, arvestades tootja tehnilisi näitajaid; seadistab, häälestab ja käivitab selle vastavalt tootmisülesandele.	
3. Juhib hõõveldusliini tööd, registreerib vead, teavitab neist ja likvideerib need vastavalt oma pädevusele.	
4. Kontrollib hõõveldatud materjali kvaliteeti, järgides etteantud nõudeid.	
B.3.8 Liimpuidu tootmine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	
1. Hindab toormaterjali ja liimi vastavust nõuetele ja tootmisülesandele.	
2. Hindab liimimisliini seadmete seisukorda, arvestades tootja tehnilisi näitajaid; seadistab, häälestab ja käivitab need vastavalt tootmisülesandele.	
3. Kontrollib liimitud toodete kvaliteeti, vajadusel parandab defektid vastavalt tootenõuetele.	
4. Pakib tooted, arvestades etteantud pakkimise ja ladustamise nõudeid.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-31032022-1.5/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Arvi Lokk, Võrumaa Kutsehariduskeskus Fredri Kaasik, Thermory AS Andres Hummal, Vara Saeveski OÜ Kaarel Koitjärv, Viru-Nigula Saeveski AS Siim Tammeväli, Combimill Sakala OÜ Martin Ellram, Stora Enso Estonia AS Urmas Lillepalu, Combilink OÜ Pille Meier, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Eveli Laats, Haridus- ja Teadusministeerium
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	26
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	31.03.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.03.2027

7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikatorile (ISCO 08)	8172 Puidutöötlemisseadmete operaatorid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Sawn timber producer and processor, EstQF Level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	